ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/515
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: - * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފުގައި ރައްދުވާ ފަރާތް:

* ނަން: މުޙައްމަދު ރަޝީދު * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ދަފްތަރު. ނަންބަރު ހސ 4787/ މާލެ

* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A059017 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ.އަސްރަފީވިލާ/ މާލެ

- ޝަރީޢަތް ހިނގުން ފެށި ތާރީޚު: 01 ޞަފަރު 1438 / 01 ނޮވެމްބަރު 2016 * ނިމުނު ތާރީޚު: 22 ޞަފަރު 1438 / 22 ނޮވެމްބަރު 2016

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޙުކުމް ނަންބަރު: 145-J/MD/2016/7424
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން، އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުން/ ބަހުގެ ގެންގުޅުން)
- އަމުރު ނެރުއްވި ތާރީޚު: 28 ނޮވެމްބަރު 2016
- މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު: ޢަބްދުﷲދީދީ ފަނޑިޔާރު: ޢަބްދުއްރަޙްމާނު ޢިބްރާހީމް ފަނޑިޔާރު: ޢަލީ ސަމީރު

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ހ. ދަށްތަރު. ނަންބަރު ރ-4787 މުޙައްމަދު ޝަފީޤެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެއަމުރަކީ، މުޙައްމަދު ޝަފީޤުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] 2016 ނޮވެމްބަރު 30 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:19 އިން ފެށިގެން 2016 ޑިސެމްބަރު 14 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:18 ގެ ނިޔަލަށް މުޙައްމަދު ޝަފީޤު [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ.

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ސަބަބަކީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް [illegible] [illegible] (ތިނެއް) 3 [illegible] [illegible]، [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރަޙައްދުގެ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް [illegible] [illegible]؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި، "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅާ [illegible] [illegible] [illegible] ބަހައްޓާފައިވުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް [illegible] ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ [illegible] ޙައްޤުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކަށް [illegible] ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] އުސޫލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރު ނެރުއްވިއިރު، އެ އުސޫލުތަކަށް [illegible] އަމުރު ނެރުއްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] [illegible] ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި [illegible] ލިޔެކިޔުންތަކާއި [illegible] ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށްލެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި މީހެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލަންޖެހެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި [illegible] މީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] 5 [illegible] [illegible]، އެއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 49 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] [illegible] [illegible]،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި [illegible] މީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލައިލާއިރު، [illegible]،

ގާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ޖިނާއީ ބަންދުކުރެވުމުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ކުރި ހުށަހެޅުމާ ނުބެހޭގޮތުގައި ވިޔަސް، ސާބިތުކުރެވޭ ކަމުގެ ނުރައްކާތެރިކަމަކީ ކޮބައިކަމާއި، އަދި އެކުށް ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި ހުރި ދަތި ފުދުނުވުމެއްގެ އަސަރުފޯރާނެކަމާއި، އަލަށްގައި ހިމާ ޖިނާއީގެ އަދަދަކީ ކަމެއްކަމާއި، ކުށުގެ ބާވަތަކީ ކަމެއްކަމާއި، ކުށުގެ ހަރުކަށި ވަރަކީ ކަމެއްކަމާއި، އެކަށީގެން ގާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަކީ ކަމެއްކަމާއި، ސާބިތުކުރެވޭ ދިމާ ދެކުން ކުރެވިފައިވާ ބާރުގެ ހިނގާކަމަށްވެއްޖެނަމަ އަދި ހުރިގޮތުގައި ހުރި ބާރުގެ މަޖިލިސް ކޮބާ ހުރި ވަކިކުރުމަށް ފަސޭހަވުން ވަޒީފާކުރުވާކަށް ކަމަށް ދުވަހުގެއާގޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ގެ ނިޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އަންގައި ބޭނުމަށެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، މިމައްސަލައިން ފާހަގަކުރެވޭ މައްސަލައިގެ ދެފަރާތުގެ ކަމަކީ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކީ، މައްސަލާގައިވާ ބޭސްފުޅުން އެކަމުގެ ކުރިއަރާފައިވާ ބައިގެ ގެންދާ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ޑިސްޕެންސަރީ ސިކިއުރިޓީގެ ނަންބަރު: MF/151516 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ކޯޓުގެ ތުހުމަތުކުރެވިގެން ބޮޑުވާ ކުރިމަތިލާނެ ވާހަކަ ކުރިއަށް ކުރިހަމަވުމަށް ތުހުމަތުގެ މަސައްކަތުގައިވާ ޖިނާއީ ކަމާއި، އަދި ޖިނާއީގެ ބަންދުގައި ގެތެރެ ދިޔަމާ ފިތުރަކާއިގައި، އަމުރުކޮށްދިނުމަށް ބެލުމާ ފަސޭހަކުރާނެ ބެލުމަށް ތަކެތި ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ޖިނާއީގެ ވަގުތީ މަސްލަހަތަށް އެކަށީ ދޮރުކޮށްދީފައި، ކޯޓުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ޖިނާއީގެ ވަގުތީ މަސްލަހަތު ހިފެހެއްޓުމަށްކަމަށް ދެވިފައިވާ ތަފާތުގެ ވަގުތީ މަސްލަހަތުގެ ބެލި، މީގެތެރޭގެ ތަފާތު މަސްލަހަތުތައް އަދި ބޮޑުކަމުގެ ބައެއްކަށް ކަމަށްވާތީ ވަކިވާކަމަށް ހިމެނޭ ވ ދި މަސްލަހަތު ބެލުން ކުރުވިދާނެކަން އަންގައިލަމެވެ.

(ނ) ދިފާޢުގެ ކަމަކީ، މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ އަމަލެއްގެ ވިޔަފާރިކުރުމާއި ބަދަލުން ގެންގުޅުމުގެ ތުހުމަތުގައި އަދިގެން ދެއްކުމުން، މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުމުގެ ވިޔަފާރިއާއި ގުޅޭ ބަންދުކުރުމުގެ ކުށަކީ ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާ ބަލައިގަތުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް މަސްތުވާތަކެތީގެ އަސަރުތަކުގެ ސަބަބުން އަދި މުޖުތަމަޢަށް ގެއްލުން ލިބުނުކަމަށް ކުރެވޭ ދަޢުވާގެ ތެރެއިން ކަމަށާއި، އަދި އެއީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓްރެފިކުކުރުމުގެ ކުށަކީ މުޅިން މަސްތުވާތަކެއްޗާއި (ސައިކޯޓްރޮޕިކް ސަބްސްޓެންސަސް) އާއި ހެރޮއިން ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރުމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އަމަލު ކަމަށް ކުރެވޭ ދަޢުވާގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/10 ޤަޟިއްޔާގެ ފައިސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ކުރިން (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް؛

އިތުރުން ބަލާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓާ ބަންދުކުރުމާއި ބަލައިގަތުން އަމުރުކުރައްވާފައިވާ ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް ކަމަށް ބަޔާންކުރިން ޝަރީޢަތުން، މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓު ކަމަށްކުރެވިފައިވާ 2016 އޮގަސްޓު 30 ވަނަ ދުވަހުގެ 21:00 ހާއިރު، މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓާއި އިތުރު ބަޔަކު ގުޅިގެން މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅެ އަމަލެއްގެ ވިޔަފާރި ކުރެއްވުން މަސްތުވާތަކުގެ މައްސަލައާއި، ކ. މާލެ/ ގ. އަމީނީވިލާ ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަލައިގަތުމުގެ ގ.އަމީނީވިލާގެ ތެރެއިން ގިނައަދަދެއްގެ މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވާ މައްސަލައެއްގައިކަމާއި، އެމައްސަލައިގެ ހުރި ފެނުނުގެ ބޮޑުގައި، ސިލްވަރ ދިޔަވަރުން ބޮނ ބެނުވާއި، މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓުގެ އަތުން ބަދަލުވުމުގައި 26-7175 ގެ ނަމްބަރު ހުރި ޖެޓްބޮނަސްއިގެ ކުރެކޯނެގް ފެނިފައިވާކަމާއި، އަދި އެތަނުގެ ތެރޭގެ ތެރޭން ދިރާސާކުރުމުގެ މަސްތުވާތަކެތީކަމަށް ސާބިތުކުރެވޭ އާފްޓަމިސް ބަނދުކުރެވުނު ސާބިތުކުރެވޭ އެއްޗެހި ފެނިފައިވާކަމާއި، އަދި އެއާއިރަށް ގެނައުމަށް ހުރި ބަނދުކުރެވުނު ސާބިތުކުރެވޭ އެއްޗެއް އަމާޒުވެހުރި ފާހަގަކުރެ މުސްތައުނިފް ހައިކޯޓުގެ ފިންގަރޕްރިންޓް ލިބިފައިވުމުގެ އިތުރުން އެތަނުގެ ކުޑަކުދިންތަކުގެ ތަކެތިވެފައިކުރުމުން

ކެނެބިސްއަށް ޕޮޒިޓިވްވެފައިވާކަން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު: MF/151516 "ބަންދުގެ
މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމް" އަށް ބެލުމުން އެނގެންއޮންނައިރު،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޭގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33
[illegible] [illegible] [illegible] (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
އެނގެން [illegible]

އެހެންކަމުން އިސްވެދެންނެވުނު އެންމެހައި ކަންކަމާއި، [illegible]
ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] އަދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ހުށަހަޅާފައިވާ
[illegible] [illegible] ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭކަމެވެ.

ވީމާ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމަށް ބެލުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި
ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7424 ކޯޓު އަމުރު މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލްކޮށް، 2016 ނޮވެމްބަރ 22 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:50 އިން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި ކ. މާލެ/ [illegible]. ނަންބަރު [illegible] 4787 މުޙައްމަދު ޝަރީފް ބަންދުގައި ބެލެހެއްޓުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ ރަޢުޔުގެ އިއްތިފާޤުން އަމުރުކުރީމެވެ.